

1.	Наставен предмет	ХИДРАУЛИЧНИ ТУРБОМАШИНИ										
2.	Шифра	ЗМ31ХА07										
3.	Студиска програма	ХА										
4.	Семестар (изборност)	летен (задолжителен)										
5.	Цели на предмет	Запознавање со основните карактеристики на хидрауличните турбомашини, принципи на функционирање, поделба и класификација, преглед на поедините типови на хидраулични турбомашини. Перформанси и работни карактеристики.										
6.	Осспособен за (компетенции)	Основни познавања за конструктивните и експлоатационите карактеристики на хидрауличните турбомашини										
7.	Услов за запишување на предметот	1. Хидромеханика Ѓ положен 2. Мерења во хидраулика и автоматика - потпис										
8.	Основна литература (до 3 наслови)	1. Бабик М.: Основи на турбомашините, Научна книга, Београд 2. Мркиќ М.: Турбомашине, Универзитет на Црна Гора 3. Бабик М.: Збирка задачи од турбомашини, Научна книга										
9.	Број на кредити:	5										
10.	Вкупен расположив фонд на време	$5 \text{ ECTS} \times 30 \text{ саати} = 150 \text{ саати}$										
11.	Распределба на расположивото време	$30 + 28 + 4 + 73 + 6 + 9 = 150 \text{ саати}$										
	11.1. ПТН - Теоретска настава (15x2)	30 саати										
	11.2. АВ - Аудиторни вежби, решавање задачи, консултации, видео проекции, стручни часописи, интернет(14x2)	28 саати										
	11.3. ЛВ - Лабораториски вежби(2x2)	4 саати										
	11.4. СУ - Самостојно учење, подготвка на материјал од 240 страници за тестови.	73 саати										
	11.5. ТПЗ - Проверка на знаење со 2 редовни теста (2x3) Секој студент самостојно го решава тестот до 3 задачи и до 10 кратки прашања	6 саати										
	11.6. СЗ - Самостојно решавање на 3 задачи (3x3=9)	9 саати										
12.	Оценување	$10 + 70 + 20 = 100 \text{ бода}$										
	12.1. Посетеност на предавања до 10 бода	10 бода										
	12.2. 2 теста (30+40)	70 бода										
	12.3. 3 самостојни задачи (6+6+8)	20 бода										
	Студентот мора да освои најмалку по 30% од предвидените бодови на секој од тестовите.	<p>Оценки:</p> <table> <tr> <td>од 50 до 60 бода</td> <td>6 (шест)</td> </tr> <tr> <td>од 61 до 70 бода</td> <td>7 (седум)</td> </tr> <tr> <td>од 71 до 80 бода</td> <td>8 (осум)</td> </tr> <tr> <td>од 81 до 90 бода</td> <td>9 (девет)</td> </tr> <tr> <td>над 90 бода</td> <td>10 (десет)</td> </tr> </table>	од 50 до 60 бода	6 (шест)	од 61 до 70 бода	7 (седум)	од 71 до 80 бода	8 (осум)	од 81 до 90 бода	9 (девет)	над 90 бода	10 (десет)
од 50 до 60 бода	6 (шест)											
од 61 до 70 бода	7 (седум)											
од 71 до 80 бода	8 (осум)											
од 81 до 90 бода	9 (девет)											
над 90 бода	10 (десет)											
13.	Услов за потпис и формален испит	реализирани активности 11.3 и 11.6.										

недела	Предавања - теоретска настава		Аудиториски вежби		Лабораториски вежби (програмски задачи)	
	саати	Тема	саати	тема	саати	Тема
I.	2	Вовед, дефиниции, развој, типови и класификација	2	Напор на турбомашините		
II.	2	Струјнотехнички основи, Ојлерова равенка	2	Ојлерова равенка		
III.	2	Бездимензионални параметри и класификација на турбомашините	2	Тријаголници на брзините кај турбопумпите		
IV.	2	Загуби и степени на полезно дејство. Кавитација	2	Моќности и степени на полезно дејство кај турбопумпите		
V.	2	Опис, составни делови, типови на центрифугални пумпи, функција на основните работни делови	2	Кавитацијски параметри кај турбопумпите		
VI.	2	Конструктивни карактеристики и приказ на современи конструкции	2	Теорија на сличност кај турбопумпите		
VII.	2	Опис и главни работни органи на аксијалните пумпи	2	Работни карактеристи кај турбопумпите, Регулација кај турбопумпите		
VIII.	2	Енергетски карактеристики и комбинирана работа на пумпите			2	Пресметка на нето напорот кај турбопумпите
IX.	2	Инсталирање на пумпите, пумпни станици и регулирање	3	Прв тест на материјалот од I до VIII недела		
X.	2	Главни типови на турбини, класификација. Опис на основните работни делови на Пелтон турбините	2	Нето пад кај хидротурбините, Струење низ млаузници и дифузори		
XI.	2	Главни делови, класификација и опис на функционирањето на Францис турбините	2	Тријаголници на брзини кај турбините		
XII.	2	Главни делови, класификација и опис на функционирањето на Каплан турбините	2	Моќности и степени на полезно дејство кај турбините		
XIII.	2	Работни карактеристики на турбините	2	Кавитацијски параметри кај турбините		
XIV.	2	Хидроцентрали, опис на главни типови и диспозициски решенија	2	Теорија на сличност кај турбините		
XV.	2	Опис и диспозиција на главната и помошната опрема во хидроцентралите			2	Пресметка на енергетските и кавитацијските перформанси на турбините
XVI.						
XVII.			3	Втор тест на материјалот од X до XV недела		
XVIII.						
XIX.						
XX.						
	30		30		4	

Задача 1	Пресметка на нето напор на турбопумпа и исцртување на дијаграм	печатена форма
Задача 2	Пресметка на регулација кај турбопумпите и добивање на конечни дијаграми	печатена форма
Задача 3	Пресметка на енергетски карактеристики на хидраулична турбина и исцртување на соодветните дијаграми	печатена форма